

Številka: U-I-515/18-12
Up-1594/18-11
Datum: 14. 2. 2019

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopkih za preizkus ustavne pritožbe in pobude A. B. C., Č., na seji 14. februarja 2019

sklenilo:

1. Ustavna pritožba zoper sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. II Cp 65/2018 z dne 17. 10. 2018 v zvezi s sklepom Okrajnega sodišča v Ljubljani št. N 385/2014 z dne 24. 11. 2017 se zavrže.

2. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti prvega odstavka 124. člena in prvega in tretjega odstavka 125. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 10/17), drugega odstavka 367.c člena Zakona o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08 in 10/17) in 44. člena Zakona o nepravdnem postopku (Uradni list SRS, št. 30/86 in 20/88 – popr.) se zavrže.

OBRAZLOŽITEV

1. Pritožnik vlaga ustavno pritožbo zoper sklep sodišča prve stopnje, s katerim je sodišče pritožniku v nepravdnem postopku delno odvzelo poslovno sposobnost, in sicer za vse aktivnosti, povezane s sodnimi postopki pred splošnimi in specializiranimi sodišči, ter sklep pritožbenega sodišča, ki je to odločitev potrdilo. Z izpodbijano odločitvijo naj bi bile pritožniku kršene pravice iz 14., 15., 21., 22. člena, prvega odstavka 23. člena, 25., 34., 35., 39., 49. in 74. člena Ustave ter kršena 2. in 125. člen Ustave. Prav tako naj bi bile kršene pravice iz 6., 9. in 10. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (Uradni list RS, št. 33/94, MP, št. 7/94 – EKČP) ter iz 16., 20., 21., 41. in 47. člena Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (UL C 202, 7. 6. 2016). Pritožnik vlaga pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti prvega odstavka 124. člena in prvega in tretjega odstavka 125. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem postopku (v nadaljevanju ZPP-E), drugega odstavka 367.c člena Zakona o

pravdnem postopku (ZPP) in 44. člena Zakona o nepravdnem postopku (v nadaljevanju ZNP). Izpodbijane zakonske določbe naj bi bile v neskladju z 2., 14., 15., 22., 23., 34., 35., 39., 49., 74. in 125. členom Ustave. Pritožnik predlaga ugoditev ustavni pritožbi in pobudi. Predlaga začasno zadržanje drugega odstavka 367.c člena ZPP-E. Predlaga tudi, naj Ustavno sodišče začasno ohrani v veljavi revizijo po 52. členu ZNP. S kasnejšo vlogo predlaga še začasno zadržanje izvršitve izpodbijanih sklepov. V zvezi s podrejeno pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti prvega odstavka 10. člena Zakona o mednarodnem zasebnem pravu in postopku (Uradni list RS, št. 56/99 – v nadaljevanju ZMZPP) predlaga postavitev vprašanja za predhodno odločanje Sodišču Evropske unije (v nadaljevanju SEU).

2. Ustavno sodišče je ustavno pritožbo zoper sklep sodišča prve in druge stopnje o delnem odvzemu poslovne sposobnosti zavrglo, ker pravna sredstva niso izčrpana (1. točka izreka). Zoper izpodbijano odločitev sodišča druge stopnje ima pritožnik možnost vložiti predlog za dopustitev revizije.¹

3. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes (prvi odstavek 24. člena Zakona o Ustavnem sodišču, Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj.

4. Izpodbijane zakonske določbe ne učinkujejo neposredno. V takšnih primerih se lahko pobuda vloži šele po izčrpanju pravnih sredstev zoper posamični akt, izdan na podlagi izpodbijanega predpisa, hkrati z ustavno pritožbo, pod pogoji iz 50. do 60. člena ZUstS. To stališče je podrobneje obrazloženo v sklepu Ustavnega sodišča št. U-I-275/07 z dne 22. 11. 2007 (Uradni list RS, št. 110/07, in OdlUS XVI, 82). Pobudnik je sicer vložil ustavno pritožbo zoper odločitev sodišča, ki se opira na eno od izpodbijanih zakonskih določb (tj. 44. člen ZNP). Vendar je Ustavno sodišče njegovo ustavno pritožbo zavrglo (1. točka izreka), ker pravna sredstva še niso izčrpana. Zato pobudnik iz razlogov, navedenih v citiranem sklepu Ustavnega sodišča, ne izkazuje pravnega interesa za začetek postopka za oceno ustavnosti izpodbijanih zakonskih določb. Glede na to je Ustavno sodišče njegovo pobudo zavrglo (2. točka izreka).

5. Ustavno sodišče pobude v delu, ki se nanaša na prvi odstavek 10. člena ZMZPP, ni obravnavalo, ker je presojo navedene izpodbijane določbe pobudnik predlagal podrejeno. ZUstS namreč ne omogoča, da bi pritožnik ob vložitvi ustavne pritožbe podrejeno vložil pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti predpisa.² Ker Ustavno sodišče

¹ Primerjaj sklep Vrhovnega sodišča št. II Ips 357/2017 z dne 11. 1. 2018 in sklep Ustavnega sodišča št. Up-93/18, U-I-477/18 z dne 18. 10. 2018, 8. točka obrazložitve.

² Primerjaj s sklepoma Ustavnega sodišča št. Up-810/11 z dne 4. 10. 2012 in št. Up-767/16, U-I-167/16 z dne 12. 7. 2018.

podrejene pobude ni obravnavalo, tudi ni dolžno postaviti vprašanja za predhodno odločanje SEU glede podrejene pobude.

6. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi pete alineje prvega odstavka 55.b člena in tretjega odstavka 25. člena ZUstS ter prve alineje drugega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10, 56/11 in 70/17) v sestavi: predsednik dr. Rajko Knez ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik, Marko Šorli in dr. Katja Šugman Stubbs. Sklep je sprejelo soglasno.

dr. Rajko Knez
Predsednik